

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurikorralduse õppekava

Tarmo Salu

Konverents “Kaasteelised mälu teekonnal”

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Andres Rõigas, MSc, loovettevõtluse lektor

Viljandi 2024

Resümee

Konverents „Kaasteelised mäluteekonnal“

Käesolev kultuurikorralduse eriala loov-praktiline lõputöö annab ülevaate Viljandi Haigla Mälukliiniku esimese aastapäeva tähistamise puhul korraldatud konverentsist „Kaasteelised mäluteekonnal“ ja selle korraldusest. Konverents toimus 5. detsembril 2023 Viljandis Sakala Keskuses. Üritusel jagasid enda teadmisi ja kogemusi pea 20 esinejat nii esitluste kui paneeldiskussioonide näol. Minu osa ürituse korralduses oli täita projektijuhi ülesandeid. Sündmuse eesmärgiks oli suurendada inimeste teadlikkust mäluhaiguste temaatikal ja suurendada erinevate Viljandimaa ametkondade koostööd mäluhaiguste märkamise ja toetusvõrgustiku loomisel. Sündmuse vajalikkus oli märgata paljude registreerunute huvist, Üritus oli edukas, kohal oli pea 100 kuulajat.

Abstract

Conference "Companions on the Memory Journey"

This creative-practical thesis of the specialty of cultural management gives an overview of the conference "Companions on the Memory Journey" and its management which is organized on the occasion of the first anniversary of the Viljandi Hospital Memory Clinic. The conference took place on December 5, 2023 at the Sakala Center in Viljandi. At the event, almost 20 speakers shared their knowledge and experience in the form of presentations and panel discussions. My part in the organization of the event was to fulfill the tasks of the project manager. The purpose of the event was to increase people's awareness of the topic of memory diseases and also to increase the cooperation of various authorities in Viljandimaa in creating a support network for recognizing memory diseases. The necessity of the event was evident from the interest of many registrants. The event was successful, with almost one hundred and fifty listeners present.

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Organisatsiooni analüüs	5
1.1. Ülevaade organisatsioonist.....	5
1.1.1. Viljandi Haigla Mälukliinik.....	5
1.1.2. Sakala Keskus	5
1.2. Sakala Keskuse tegevuskeskkond	7
2. Konverents „Kaasteelised mäluteekonnal“ korraldusprotsess	8
2.1. Sündmuse idee ja kirjeldus.....	8
2.2. Sündmuse korralduslikud ettevalmistused	9
2.2.1. Riskianalüüs	11
2.3. Sündmuse elluviimine	12
2.4. Sündmuse järeltegevused	12
2.5. Korraldusmeeskond.....	13
2.6. Sündmuse sihtgrupp	13
2.7. Turundus ja kommunikatsioonitegevused.....	13
2.8. Eelarve.....	14
2.9. Mõjud	16
3. Sündmuse analüüs ja eneserefleksioon	17
Kokkuvõte	19
Kasutatud allikad.....	20
Lisa 1. Konverentsi tänukiri	21
Lisa 2. Konverents „Kaasteelised mäluteekonnal“ eelarve.....	22

Sissejuhatus

Käesolev lõputöö annab ülevaate Viljandis Sakala keskuses toimunud konverentsist „Kaasteelised mälu teekonnal“. Viljandi haigla mälu kliiniku ja Dementsuse Kompetentsikeskuse koostööna loodud tasuta üritus toimus 5. detsembril 2023. aastal ja oli avatud kõigile soovijatele. Konverentsil keskenduti ühiskonnas aktuaalsele teemale - mäluhaigused. Räägiti nii nende märkamisest, ravist kui igapäevasest toetusvõrgustiku loomisest. Sellest lähtuvalt jagunes ürituse sihtgrupp kaheks: teemast huvituvad linnakodanikud, sh pensionärid, ja erinevate ametkondade töötajad, nt arstid, politseinikud, päästeametnikud ja hooldajad. Teise sihtgrupi kaasamise eesmärgiks oli soov kasvatada teadlikkust mäluhaiguste märkamisest ja suurendada koostööd erinevate valdkondade vahel. Et sündmus ei jääks vaid teoreetiliseks kaasati konverentsile kultuurilist osa täitma liikumisjuhendaja ja pianist, kes hoidsid sündmusel meeolelu täites samal ajal dementsuse haigust silmas pidades haigust ennetavat rolli.

Minu ülesandeks ürituse juures oli täita projektijuhi ülesandeid. Minu poole pöördus Viljandi haigla mälu kliiniku juht mõttega korraldada üheskoos konverents. Lõputööks valisin antud konverentsi korraldamise, kuna tundsin, et üritust läbiv teema on nii ühiskonnas kui ka isiklikult minu jaoks oluline ja avalikult sellise sündmuse korraldamine annab minu poolt panuse teema tutvustamiseks. Lisaks pakkus väljakutset teha sündmuskorraldust sellisele asutusele nagu Viljandi haigla. Samuti puudus mul ka varasem kogemus konverentsi kui ürituse formaadi korraldamisel, mis andis minu jaoks lõputööle lisaväärtuse uute kogemuste saamise kohapealt.

Käesolev töö annab ülevaate nii üritust korraldanud organisatsioonist kui ka ürituspaigaks valitud organisatsioonist. Teises peatükis annan ülevaate konverentsist endast, selle korraldusest ja erinevatest etappidest. Kolmandas peatükis analüüsin enda tööd, toon välja nii projektijuhina saadud õppetunnid kui ka õnnestumised.

1. Organisatsiooni analüüs

1.1. Ülevaade organisatsioonist

Organisatsiooniks nimetab Alas inimrühma, kes ühise eesmärgi saavutamise nimel töötavad kindla strateegi, struktuuri ja tehnoloogiaga. Samas toob ta ka välja, et mitte kõigil organisatsioonidel ei ole lähtuvalt nende arenguetapist tegelikkuses neid tingimusi. (Alas, 2008, lk 7)

1.1.1. *Viljandi Haigla Mälukliinik*

Ürituse korraldaja ja sündmuse tellija on Viljandi Haigla Mälukliinik (edaspidi Mälukliinik) kuuludes Viljandi Haigla ambulatoorse osakonna alla. Mälukliinik on Eesti esimene mäluhaigustega tegelev kliinik, mille eesmärk on aidata mäluhaigustega patsiente nende haiguse diagnostika ja raviteekonnaga. Täpsemalt tegeleb Mälukliinik mäluhaiguse kahtlusega patsientide diagnoosi täpsustamisega ja seejärel vajadusel haiguse raviga ja selle teekonna toetamisega. Selleks, et kogu teekond oleks patsiendile lihtsam, teeb kliinik koostööd erinevate sotsiaaltöötajatega, samuti on kliiniku partneriks Dementsuse Kompetentsikeskus, mis toetab patsiente tugiteenuste leidmisega. (Viljandi Haigla, 2023) Nende kahe organisatsiooni koostööl tekkis käesoleva lõputöö loomise mõte, et seeläbi viia täide mõlema organisatsiooni eesmärk mäluhaiguste teadlikkust suurendada ja erinevate ametkondade koostööd laiendada.

Mälukliinikus on tööl kaheksa töötajat, nende seas nii meditsiini- kui ka sotsiaalvaldkonnaspetsialistid: (vaimse tervise ehk) mäluõed, neuropsühholoog ja eriarstid nagu neuroloog, geriaater (ehk eakate inimeste haigusi käsitlev arst) ja psühhiaater ning sotsiaaltöötaja. Kliinikut juhib Viljandi Haigla sisearst-allergoloog Eleri Luhamets. (Viljandi Haigla, 2023)

Kuna Viljandi Haigla Mälukliinik on antud projekti juures tellija positsioonis ja igapäevaselt sündmuste korraldusega ei tegele, siis analüüsin enda lõputöö raames sündmuspaiga teenusepakkujana valitud Sakala Keskust kui organisatsiooni.

1.1.2. *Sakala Keskus*

Sakala Keskus on Viljandi linna allasutus, mis korraldab Viljandi linna avalikku kultuuriprogrammi ja huvitegevust. Sakala Keskus kuulub organisatsioonitüüpidest avalik-õigusliku asutuse alla (Alas, 2008, lk 8). Sakala Keskuse haldusalasse kuuluvad lisaks Sakala Keskuse hoonele, aadressil Tallinna tn 5: Viljandi laululava, Vabaduse plats, Mõisapark, Lossimäed, vana veetorn, Viljandi Avatud Noortetuba, Kondase Keskus, Linnaraamatukogu

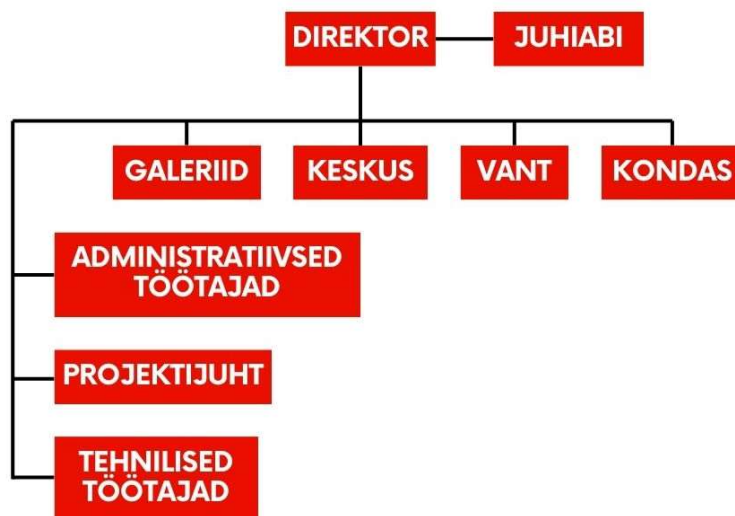
ruumid ja linnagalerii. Sakala Keskuse tööd juhib direktor ning keskuse tegevuse üle teostab järelevalvet Viljandi linnavalitsus. (Sakala Keskuse põhimäärus, 2021) Alates 2018ndast aastast on Sakala keskuse põhitegevuseks olnud:

- Viljandi linna avalike sündmuste korraldamine, nt riiklikud tähtpäevad, Viljandi Hansapäev jpt;
- noorsootöö korraldamine Viljandi Avatud Noortetehases (hiljem VANT) ja Viljandi linnas laiemalt;
- autsaiderkunsti väärtustamine ja kogumine (Kondase Keskus);
- näitustegevuste korraldamine;
- keskuse haldusalas olevate ruumide ja tegevuskohtade rentimine. (Sakala Keskuse arengukava, 2021)

Ka käesoleva töö juures täitis Sakala Keskus ühte enda ülesannetest, rentidest konverentsi toimumiseks ruume koos tehniliste lahendustega, nagu heli- ja valguslahendused koos tehnilise teenindamisega.

Perens (2001, lk 92) toob esile, et erinevates organisatsiooni definitsioonides on peamiselt esindatud kolm märksõna- inimesed, eesmärk ja korrastatus. Seega saab organisatsiooni defineerida korrastatud olemuse ja eesmärkidega inimeste ühendusena. Sakala Keskuses töötas lõputöö toimumise ajal seitseteist töötajat. Hetkel täidab direktori kohustusi keskuse peaadministraator, kes oli sündmuse toimumise ajal minu peamine keskusepoolne kontakt. Sakala Keskuse struktuuriline ülesehitus jaotab enda alla neli suuremat tegevusvaldkonda: Sakala Keskus, VANT, galeriid ja Kondase Keskus. Lisaks neile täidavad igapäevaseid ülesandeid: direktor, juhiabi, administratiivsed töötajad, projektijuht ja tehnilised töötajad (vt joonis 1). Seega on tegemist justkui maatriksorganisatsiooniga, kus erinevate allüksuste juures on teenindavate funktsioonidega üksused (Perens, 2001, lk 94)

Joonis 1. Sakala Keskuse struktuur. (Autori koostatud joonis)

1.2. Sakala Keskuse tegevuskeskkond

Organisatsiooni keskkonda jaguneb kaheks: sise- ja väliskeskond. Esimene neist näitab, milline on organisatsiooni kultuur ja sealsed inimesed. Väliskeskonna moodustavad aga väljaspool tegutsevad asutused, inimesed ja tingimused, mis enda tegevuse ja olemusega organisatsiooni mõjutavad. (Alas, 2008, lk 34) Sakala Keskus peab enda igapäevategemistes arvestama pidevalt muutuva väliskeskonnaga. Selleks, et pakkuda kogukonnale just neid kõnetavaid tegevusi ja täita nende vajadusi, tuleb organisatsioonil olla avatud väliskeskonna suhtes.

Organisatsiooni kultuur ja sealsed arusaamad kujunevad peamiselt just suhetest väliskeskonnaga (Alas, 2008, lk 43). Nii on Sakala Keskuse kultuur minu arvates väljastpoolt vaatlejale samuti avatud ja demokraatlik organisatsioon. Tundub nagu asutuses on kõik kindel ja paigas, kuid juba väiksema kokkupuute korral avaneb organisatsioonisisene avatus, mis väljendub ka laiapõhjalistel välistel tegevustel. Minu kogemusele toetudes ollakse organisatsioonisiselt valmis kaasa mõtlema kõiksuguste ideede elluviimisele.

Sakala keskus kui hoone, millega mina peamiselt sündmuse jooksul kokku puutusin, ja Sakala Keskus kui organisatsioon on kaks erinevat ja eraldi toimivat keskkonda. Kui Sakala Keskuse organisatsioon täidab linnas peamiselt kui kohaliku kultuurimaja funktsiooni, siis Sakala keskuse kui hoone, on multifunktsionaalne keskkond asutuses töötavate inimeste

igapäevatöök, sündmuste toimumiseks ja erinevate huviringide ja asutuste töö toimumiseks. Sakala Keskuse hoone on organisatsiooni peamiseks töökeskkonnaks.

2. Konverents „Kaasteelised mäluteekonnal“ korraldusprotsess

2.1. Sündmuse idee ja kirjeldus

Konverents „Kaasteelised mäluteekonnal“ on Viljandi Haigla Mälukliiniku juhi Eleri Luhametsa poolt Viljandi Haigla Mälukliiniku esimese sünnipäeva tähistamiseks algatatud üritus. Kuna konverentsiks nimetatakse koosoleku liiki, mille eesmärgiks on tuua kokku inimesed, vahetada ja anda edasi mõtteid ning algatada arutelu või teavitada avalikkust spetsiifilisest teemast (Müristaja & Tarmula, 2011, lk 85), nii on ka käesoleva konverentsi eesmärgiks tutvustada inimestele igapäevaelus olulist temaatikat - mäluhaigused. Sündmuse lisaeesmärgiks oli konverentsile inimeste kokku kutsumisega suurendada erinevate ametkondade koostööd dementsuse teemadel, et seeläbi ennetada erinevaid juhtumeid ja suurendada oskust vajadusel abistada.

Eleri Luhametsa töi mälukliiniku avamisel välja, et „mäluhaiguste sagedus on ühiskonnas selgelt kasvu teel ja see on seotud rahvastiku vananemise ja keskmise eluea pikenemisega.“ 2018. aastal oli Eesis arvatavalt 23 tuhat dementsusega inimest ja see arv aina kasvab. (Suurmägi, 2022). Kuna pea iga inimene puutub lähemalt või kaugemalt kokku mäluhaigustega ja sellega kaasnevate muredega, siis on oluline seda teemat ka inimestele teadvustada. Nii saigi loodud sündmus, kus inimestel on võimalik saada teada, kuidas haigust märgata, milline on diagnostika ja kuidas luua haigust põdevale inimesele toetusvõrgustik. Elulisi näiteid töid nii haigustega lähedalt kokku puutunud inimesed, aga ka oma töös dementsusega kokku puutunud politsei ja päästetöötajad lisaks Mälukliiniku ja Dementsuse Kompetentsikeskuse töötajatele.

Selleks, et ka ise sündmusel tervislikku eluviisi edasi kanda ja seeläbi mäluhaigusi ennetada, töime sündmusele juurde kultuurilise suuna kaasates programmi juhendajaga liikumismminuteid ja muusikalisi vahepalu klaveri improvisatsioonide näol. Nimelt on täheldatud, et igasugusel kultuurilisel tegevusel, näiteks tantsimine või muusika kuulamine, on oluline osa dementsuse ennetamisel või selle haiguse raviteekonnal. Lisaks oli sündmusel võimalik tutvuda erinevate asutuste ja ettevõtetega, kes esitlesid enda teenust või tooteid eessalis. Sündmus kestis kokku kuus tundi (vt tabel 1). Konverents oli osalejatele tasuta, kuid eelneva registreerimisega. Eelregistreerimise vajalikkus tulenes soovist tagada kõigile osalejatele toitlustus ja koht saalis.

Table 1. *Konverentsi ajakava.*

KELLAEG	TEGEVUS
9:00	Registreerumine, tervituskohv
9:20	meeleolu klaveril
9:30	Kaasteelised mäluteekonnal
10:00	Mäluhaigused vanemaealistel
10:30	Sirutuspaus klaveri saatel
10:40	Mäluhaigused nooremas eas
11:00	Mäluhaiguste diagnostika ja ravisekkumised
11:30	Kuidas saab mäluteekonnal toetada Dementsuse Kompetentsikeskus?
12:00	Lõunapaus
12:50	meeleolu klaveril
13:00	Paneeldiskussioon: "Sõidukijuhtimisõigus ja mäluhaigused"
14:00	Sirutuspaus klaveri saatel
14:10	Paneeldiskussioon: "Kuidas toetada mäluhaigusega inimese lähedasi, et teha õigel ajal õiged valikud?"
15:00	Tänuõnad, lõpetamine

2.2. Sündmuse korralduslikud ettevalmistused

Sündmuse korraldus sai alguse juulikuus, kui minu poole pöördus Viljandi haigla mälukliiniku juht Eleri Luhamets sooviga korraldada koos minu abiga mäluhaiguste temaatiline konverents. Nagu on ka projekti elutsüklis algatamise etapile omane, räägitakse ja lepatakse esimeses etapis projekti tellijaga kokku kõik üldised tingimused (Siilbek, 2014, lk 12) Nii ka meie esmaste vestluste käigus arutlesime, milline on ettekujutus üritusest, millised on ootused minu tööle ning panime paika esialgsed kuupäevad, mille järgi enda ülesandeid planeerida. Nii sai minu kui projektijuhi ülesanneteks:

- rahastaja leidmine;
- sobivate ruumide ja tingimuste leidmine, sh tehnilised lahendused;
- kultuurilise poole e. liikumisminutite ning muusikalise meeleolu organiseerimine;
- toitlustuse planeerimine;
- sihtgrupi ja kontaktide kaardistamine;
- (osaline) turundustöö;
- konverentsile registreerimise korraldamine;
- eelarvest ja ajakavast kinnipidamise jälgimine.

Augustikuus toimus ürituse esimene koosolek, kus Viljandi haigla mälukliiniku töötajatega arutasime enda mõtteid sündmuse osas. Arutasime läbi eelistused konverentsi korralduspaiga osas, kus meelispaigana tuli välja enda hubasusega Viljandi Pärimusmuusikakeskus. Samuti täpsustasime üle, millised on kogu korralduse juures vajalikud ülesanded ning, kes millega edasi tegeleb. Sündmuse sisuline pool, v.a kultuuriline meelelahutuslik osa, ehk sobivate esinejate ja teemade valik ja selle korraldus jäi mälukliiniku juhi ja töötajate kanda, kuna minul vajalikud teadmised ja haridus puuduvad. See-eest kultuuriline pool ja selle sidumine teemaga jäi minu vastutusalasse. Samuti oli üheks teemaplokiks sündmuse piletitasu. Kuigi esialgu oli plaanis teha tasuline üritus, siis pärast diskussiooni jõudsimel otsusele, et tasuta sündmus on suurema publikuarvu ootuste juures ja sündmuse esmakordsuse juures oluline samm, et võimaldada kõikidel soovijatel üritusest osa saada.

Peale koosolekut sai alguse sündmuse suurem planeerimise etapp, kus otsisin ruume ja vajalikke teenuspakkujaid, alustasime sihtgrupi kaardistamise ja kujundasime koostöös Viljandi haigla turundusmeeskonnaga konverentsi kujunduse. Kuigi koosolekul tuli välja sündmuspaigana Eesti Pärimusmuusika Keskuse eelistus, siis otsustavaks osutus paiga toitlustuse hinnapakkumine. Kuna Eesti Pärimusmuusika Keskuse pakkumises on rangelt toodud koostöö nende majas asuva kohvikuga ja kohvikupoolne hinnapakkumine oli kordades suurem kui mujal, siis valisime kokkuhoiu eesmärgil Sakala Keskuse ja sealse kohviku Rapsodia, kes ka hiljem vahetus välja eraldi seisva toitlustuspakkuja Kerli Koduköögid vastu, kuna nende hinna ja kvaliteedi suhe oli parim. Toitlustaja teenusepakkuja valikul oli lisaks hinnale oluline, et pakutav toit oleks tervislik ja mitmekesine. Kogu menüü sai tellijaga läbi arutatud, kuid sobiva aja puudumisel jätsime tegemata proovimaitsmise.

Lisaks tegelesin trükimaterjalide ja plakatite trükkimise ning paigaldamisega, registreerimislehe loomisega ja registreerunute nimekirja haldamisega. Kogu suhtluse paremaks haldamiseks lõin eraldi konverentsi meiliaadressi. Kuna Mälukliiniku poolt oli soov ka sündmus üles filmida ja salvestust jagada, suhtlesin Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia õpingute ajal tutvunud videostuudio juhataja ja AVM Productions juhi Tauno Uiboga, kes oma kogemuse ja oskusega oli valmis üksi kogu sündmuse üles võtma.

Kõige olulisem ülesanne kogu planeerimise etapi jooksul oli rahastajate leidmine. Kuigi esialgu üritust ette valmistades oli suusõnaliselt Viljandi haigla poolt justkui piiramatult rahaline tugi olemas, siis mida enam ürituse kuupäev lähemale jõudis, tuli rahalist tuge leida ürituse toimumiseks väljastpoolt. Mitmete kõnede ja mailide järel leidsin toetajaid ja

sponsoreid nii linna, maakonna kui ka eraettevõtete näol, kes toetasid üritust kokku 1700 euroga.

2.2.1. Riskianalüüs

Iga sündmuse ettevalmistamisel on oluline osa ka ebameeldivate olukordade või ohtude ennetamisel. Projekti riskianalüüsi eesmärgiks on leida sündmuse võimalikud positiivset kulgu takistavad tegurid ja analüüsi käigus otsida lahendusi, kuidas vähendada nende mõju. (Siilbek, 2014, lk 30) Käesoleva töö riskianalüüsi osad jagunevad kaheks: riskid sündmuse planeerimise etapil ja riskid projekti elluviimisel. Ükski riskidest ei realiseerunud.

Table 2. Riskianalüüs

Nimetus	Kirjeldus	Mõju	Tõenäosus	Toiming	Etapp
Eelarve	Raskused rahaliste ressursside leidmise ja kuluridade katmisega	Keskmine	Keskmine	Rahaliselt suurte kuluridade minimeerimine (nt toitlustus, salvestus)	Planeerimine
Vähene huvi ürituse vastu	Potentsiaalse küllastaja vähene huvi üritusel osalemiseks	Suur	Väike	Otseturundus ja leitakse huvigrupp	Planeerimine
Haigused või esinejate puudumine	Esineja või muu programmis oluline liige ei saa üritusele tulla	Keskmine	Suur	Olenevalt esineja olulisusest programmis on võimalus teema katta teise esineja poolt või jätta esitlus ära.	Elluviimine
Elektri- katkestus	Sündmuse ajal elektri- katkestus	Suur	Keskmine	Ürituse jätkamine ilma tehniliste lahendusteta, kuni olukord on taastunud.	Elluviimine

2.3. Sündmuse elluviimine

Sündmus toimus 5. detsembril 2023 Sakala Keskuses. Sellest eelneval päeval tegime Sakala Keskuses vajaminevad toimingud: lasime sättida valmis nii saali kui ka eesruumi ja toitlustuse alad. Samuti toimus konverentsi tehniline koosolek, et viia kõik sündmuse osapooled ühte inforuumi. Selleks, et ürituse päeval ei tuleks ebameeldivaid üllatusi, vaatasime üle koos tehnilise meeskonnaga kogu ürituse slaidiesitluse ja proovisime läbi nii heli, valguse kui videokõne toimimise. Nii said vajaminevad proovid teha ka esinejad. Kaks esinejat liitusid meiega videosilla kaudu, mistõttu oli oluline rääkida nendega läbi kõik küsimusi tekitavad kohad, mida sündmuse ajal teha või vältida. Mina jälgisin, et kõik projekti osapooled oleksid enda tegevuses kindlad ja teadlikud. Nii kõndisime ja arutasime toitlustaja, keskusepoolse lavaabi ja ka haigla poolt tulevate abilistega läbi kõik neid puudutavad kohad ja ajalised formaadid. Toitlustuse otsustasime jaotada kahe korruse vahel, et seeläbi vähendada ühe ruumi üle rahvastumise riski.

Ürituse hommikul võtsin esialgu meeskonna, hiljem juba külalisi ukse peal vastu. Sündmuse päev sujus ja kõik osapooled teadsid, mida nad teevad. Nii jäigi minu ülesandeks jälgida ja toetada ning vajadusel täpsustada küsimusi. Sündmus kestis kuus tundi, mille jooksul pea kakskümmend esinejat jagasid enda teadmisi ja mõtteid. Lisaks esitlustele ja paneeldiskussioonidele sisaldas päevakava kultuurilist osa tantsuliste sirutuspauside näol ning üldist meeleolu hoidis üleval elav muusika, mida mängis Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia tudengist pianist Kelly Hiieleid. Viljandi Haigla Mälukliiniku sünnipäeva tähistamise kohaselt jagati lõunapausil ka kõigile osalejatele tüki kooki, ning ei puudunud ka tervituskohv ja lõuna. Sündmusele registreerusid 156 inimest, kellest tulid kohale pisut üle saja inimese.

2.4. Sündmuse järeltegevused

Sündmuse järel tegelesin koheselt arvete edasi saatmisega, et kõik varasemad kokkulepped saaksid täidetud. Kuna sündmuse eest oli võimalik ametnikel saada Viljandi haigla poolt koolitusepunkte, siis lõin kõigile osalejate tänukirja (vt lisa 1). Samuti jagasime hiljem koos tänumeilidega kõigile osalejatele sündmusest tehtud videosalvestust. Nii said ka konverentsile registreerunud, kes ei saanud erinevatel põhjustel reaalsest sündmusest osa võtta, võimaluse konverentsi järele vaadata. Sündmuse toimumist kajastas järelkajana enda lehel ka Dementsuse Kompetentsikeskus.

Õigusliku poole pealt on Sakala Keskusel olemas avaliku esituse litsentsileping, mis annab keskusele õiguse kasutada muusikateoseid avalikuks esitamiseks mitmesugustel

üritustel (Eesti Autorite Ühing, 2024) Ürituse toimumise järel tuleb Keskusel esitada repertuaariaruanne, kuid kuna üritusel esinenud pianist esitas, vaid improvisatsioonilist omaloomingut, siis meie poolt repertuaariaruande koostamine polnud vajalik. Kõikide esinejate käest oli küsitud luba neid ja nende esitlusi salvestada.

2.5. Korraldusmeeskond

Ürituse korraldusmeeskonda kuulus lisaks minule Eleri Luhamets ja tema mälukliiniku meeskond, kes aitasid teda sündmuse sisulise poole korraldamisega. Samuti olid mälukliiniku töötajad abiks osalejate ja esinejate info ja kingituspakkkide koostamisega, kohapeal inimeste vastu võtmisega registreerimislauas ning vajadusel saalis mikrofoni jagamisega. Konverentsi haiglapoolse turundusega nende kodulehel ja plakati kujundusega tegeles Viljandi Haigla kommunikatsiooni- ja turundusjuht. Teenusepakkujatena olid meeskonnas ka Sakala Keskus ja nende tehnilised töötajad, Tauno Uibo ja Kerli Koduköök kokad ja abilised.

2.6. Sündmuse sihtgrupp

Ürituse sihtgrupp jagunes kaheks: a) teemast huvi tundvad linnakodanikud, b) Viljandimaa ametnikud (vt joonis 2). Esimesse sihtgruppi kuulusid kõige enam pensionärid ja erinevad pensionäride ühendused. Samas ootasime sündmusele ka kõiki teisi linnakodanikke, kes tunnevad, et antud teema neid kõnetab. Teise sihtgruppi kuulusid Viljandimaa erinevate ametkondade töötajad, nt politseinikud, haigla töötajad, hooldajad, päästjad, sotsiaalosakondade töötajad jt, kelle igapäevatoös on suur roll inimestega töötamisel ja seejuures oluline osa mäluhaiguste märkamisel. Ametnikel oli konverentsil osalemise eest võimalik teenida ka Viljandi haigla nimel koolituspunkte. Selle võimalusega soovisime suurendada inimeste huvi üritusel osalemiseks.

2.7. Turundus ja kommunikatsioonitegevused

Konverentsi turundust tehes pidasin oluliseks, et suurem hulk meie sihtgruppi kuuluvatest inimestes saaksid sündmuse kohta vajamineva info kätte ja üritusele registreeritud. Sihtgrupis tulenevalt valisime ka erinevad turundus- ja meediakanalid. Nii jagasime turunduse kolme kategooriasse: trükised (plakatid), turundus meedias ja otseturundus meililistide ja meilide kaudu (vt joonis 2). Trükistena läks meil Viljandi linnaruumi ja erinevatesse asutustesse laiali sündmuse plakatid ja infovoldikud. Meediaturundus väljendus Sakala ajalehes ilmunud pressiteatena, kus Mälukliiniku juht rääkis mäluhaiguste teema olulisusest ja sündmusel toimuvast

Kõige suurem roll oli sündmuse juures otseturundusel. Selleks kaardistasin kõik Viljandi linnas ja maakonnas paiknevad pensionäride organisatsioonid ja erinevad ametkonnad, kelle meililistidesse ja otsemeilidele läksid eraldi kutsed sündmusel osalemiseks (vt joonis 2). Lisaks tegi Eleri Luhamets eraldi suulist turundust isiklikel kohtumistel ametnikega. Kuna tasuta sündmuse juures oli meie jaoks oluline osa sündmusele registreerimisel, siis mõistsime, et loodud registreerimisleht Google Forms'i keskkonnas, ei olnud pensionäride seas kõigile ligipääsetav, kuid kõik esitatud soovid ja küsimused said lahendatud meili või telefonide teel. Kuna ruumi mahutavusel olid piirangud, siis suuremaks turunduseks me vajadust ei näinud.

Joonis 2. Konverentsi turundus ja sihtgrupid. (Autori koostatud joonis)

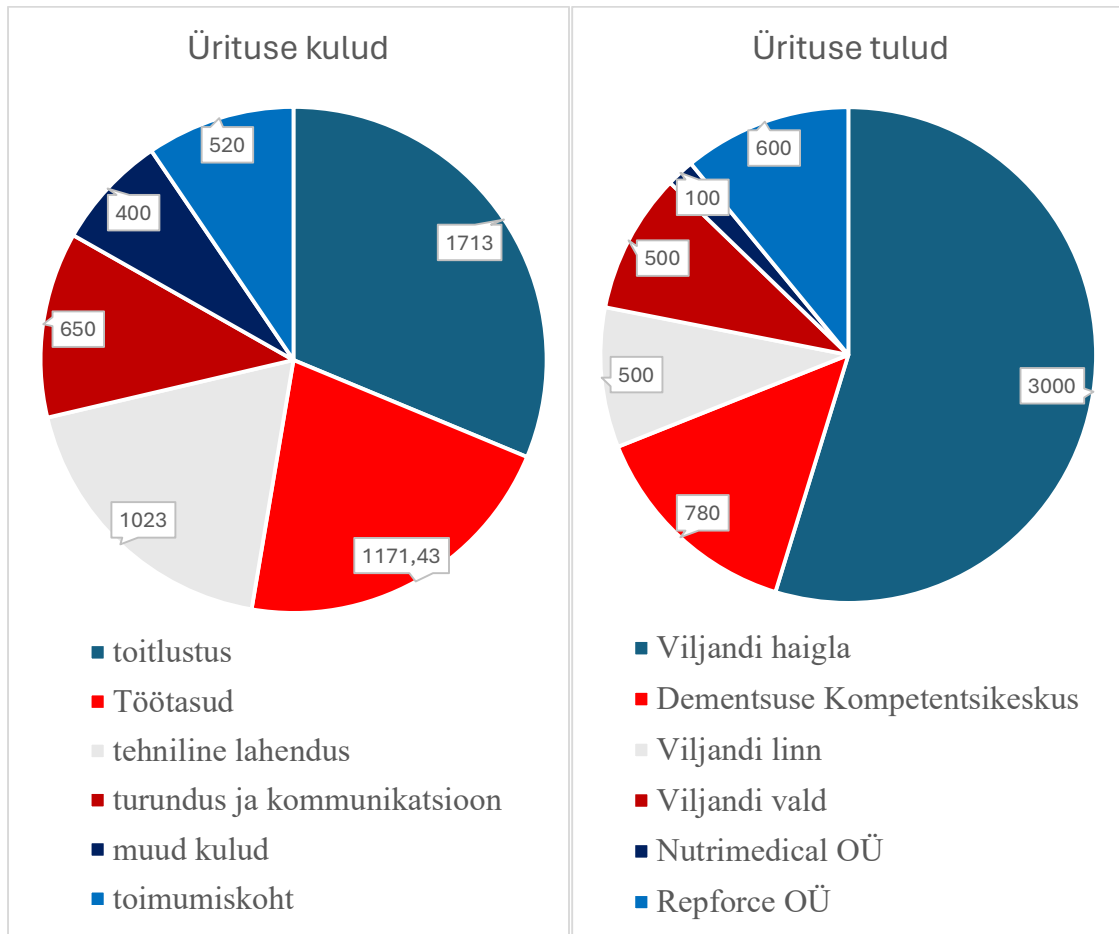
2.8. Eelarve

Iga sündmuse toimumise määrab rahaliste ressursside olemasolu. Kuigi koostöö alguses lubati minule, et Viljandi Haigla poolne rahaline toetus on olemas ja eraldi lisatoetuse taotlemise vajadus puudub, siis mida aeg edasi, vähenes esialgne välja öeldud summa ja tekkis vajadus lisatoetuseks. Minul isiklikult puudus kokkupuude Viljandi haiglaga, mistõttu ma põhjust summa vähenemisel ei tea. Kogu haiglapoolse toetusega tegeles Eleri Luhamets. Kuna kokkulepped olid juba tehtud ja sündmuse ära jätmist keegi meeskonnast ei soovinud, siis projektijuhina otsisin võimalusi lisatoetuste saamiseks.

Esimesena palusin toetust nii Viljandi linnalt kui kõigilt neljalt linna ümber paiknevatelt valdadelt. Nendest kaks, Viljandi linn ja Viljandi vald, olid nõus rahalise toetuse sündmusele määrama. Kuigi eraldi taotlusvooru tol hetkel kummalgi avatud ei olnud, siis inimlik suhtlus ja mõlema osapoole mõistmine viis positiivse tulemuseni, kus ka väiksem summa leiti abi andmiseks. Lisaks neile leidsime sponsorlust kahelt dementsuse ravimitega seotud ravimifirmalt, Nutrimedical OÜ ja Repforce OÜ, kes said võimaluse tulla üritusele enda tooteid tutvustama. Nii mõnigi sponsorlustehing jäi ära aasta lõpu perioodi tõttu, kuid see-eest leidsime ettevõtteid, kes uue sündmuse toimumise korral oleksid valmis meie ettevõtmist toetama.

Sündmuse eelarve oli kokku 5480 eurot, millest jäime positiivse tulemiga kahe euroga kasumisse (vt lisa 2). Kõige suurem kuluallikas üritusel oli toitlustus, mille kulu vähenes uute pakkumiste otsimisega mitmekordselt. Kulu suuruse poolt järgmine oli töötasud ja tehnilised lahendused sündmuse salvestamise kujul. Minu töötasu suurus tulenes saadud toetuste ja kulude vahest. Enamused sündmusel esinejad esinesid vabatahtlikult ja nende kuluallikad piirdusid vaid kingituste näol (vt joonis 3). Mitterahalisi toetajaid sündmuse juures ei olnud.

Joonis 3. Ürituse kulud ja tulud

2.9. Mõjud

Iga sündmus mõjutab või saab mõjutatud vähemal või suuremal määral teiste valdkondaega (Müristaja & Tarmula, 2011). Käesolev konverents „Kaasteelised mäluteekonnal“ sotsiaalne mõju oli taotluslik. Sündmuse üheks eesmärgiks oli inimeste teadlikkuse tõstmine mäluhaiguste teemal Viljandimaal ja selleläbi on soovitud suurendada konverentsi sotsiaalset mõju. Samuti oli korraldajatele oluline, et erinevate ametkondade koostöö suureneks konverentsi korraldamise abil, et see teema oleks paremini märgatud ja sellega osataks ringi käia ka ametkondade vahel. Ka see tõstis sündmuse sotsiaalse mõju osakaalu.

Üritust mõjutas teisi valdkondi pigem vähem. Konverentsi keskkondlikku, aga ka sotsiaalset mõju suurendab asjaolu, et peale sündmuse lõppu annetasime kogu üle jäänud toidu Toidupanka, et toetada abivajajaid. Majanduslikult on võimalus, et end reklaaminud ettevõtted leidsid endale äritegevuseks uusi võimalusi, kuid see mõju on pigem minimaalne ning pole mõõdetav.

3. Sündmuse analüüs ja eneserefleksioon

Konverentsi „Kaasteelise mälu teekonnal“ korraldamine andis mulle palju häid meeldetuletusi ja õppetunde, mida edaspidi meeles hoida. Õppisin vajadusel enda emotsioone maha suruma, aga ka tarvidusel enda sõna maksma panema. Seejuures sain kindlust, et ülikoolis õpitu on andnud mulle teadmisi, kuidas korraldada edukas sündmus. Üldiselt sain ürituse korraldusega hästi hakkama, suutsin kiiresti reageerida ja õigel ajal mõista, kui miski vajab muutmist.

Üks suurimaid õppetunde, mis ma kogu projekti jooksul sain on, et kõik kokkulepped tuleks fikseerida lepinguga. Nii hoiab ära igasuguseid lisaülesandeid ja arusaamatusi. Näiteks tõi minus pingeid esile haiglapoolne rahaline toetuse vähenemine. Kindlat põhjust ma ei tea, kuid ilmselt oli tegelikult mulle suure suuga lubatud midagi, mis polnud kindel, kuid minu pinge kasvas märgatavalt, kui pidin hakkama lisarahastajaid leidma, et kõik juba kokkulepitud kuluread saaksid ikka tasutud ja seejuures sündmus ka toimuks. Samas olen väga rahul, et suutsin leida toetajaid, eriti Viljandi linna ja Viljandi valla kujul, kes vaatamata sellele, et tol hetkel erinevad toetusvoorud olid läbi, võtsid mind jutule ja leidsid selle lisaraha.

Lisaks oli hea õppetund, et enda sisetunnet tuleb samuti jälgida. Kuigi Sakala Keskuses paikneva kohvikuga Rapsodia oli kokkulepe tehtud, et nemad meie üritust toitlustavad, siis igasugused vead eelarves ja nende pooled soovivad ruumide kasutamisega panid olukorrale kahtlevalt otsa vaatama ja seetõttu ka uusi toitlustajaid otsima. Kuigi uusi pakkumisi tuli kolm, siis Kerli Koduköögiga, keda soovitati ka Sakala Keskuse poolt, sujus vestlus koheselt ja temaga uue kokkuleppeni jõudmine oli loogiline samm.

Protsessi vältel õppisin suhtlema ka suure organisatsiooni töötajatega. Kogu korraldusprotsessi jooksul tundsin väga tihti, et minu eest tahetakse tööd ära teha või minu tööd pidevalt kontrollida. Kuna ka mälu kliiniku töötajatel oli esmakordselt kogemus korraldaja palkamisega, siis oli tunda, et nad ei tea täpselt, millega korraldaja tegeleb ja mille eest vastutab, seetõttu tuli seda palju kommunikeerida. Nii näiteks juhtus ka päev enne sündmuse toimumist, et üks mälu kliiniku töötaja võttis ise ühendust erinevate osapooltega ja leppis nendega minu poolt kokkulepitud viimase tehnilise koosoleku aja ümber. Seega tuli pikalt teha selgitustööd, miks ühe inimese puudumisel ei ole vaja kõigi teiste plaane muuta ja kui palju see kogu ürituse ajaplaani muudab. Õnneks lahenes segadus tänu mõistvale suhtumisele hästi ja plaan jäi algupäraseks.

Kõige suurem äpardus sündmuse ajal juhtus pianistiga, kellele olin andnud ajad, millal ta peab sündmuse ajal olema valmis esinema, kuid kuna üks esitus lõppes paar minutit varem, siis ei osanud ka mina ette mõelda, et pianist jälgib kellaega täpselt, märkamata mis

sündmuse enda juures toimub. Seetõttu tuli programmis korraks hetk, kus otsisime pianisti taga. Õnneks ei tekitanud see suurt muret ja võimleja suutis aega natuke täita. Siinkohal tundsin küll, et seda olukorda oleks olnud väga kerge vältida, kuid õppetund oli omal kohal.

Lisaks mõistsin isiklikult, et edaspidi pean tegema rohkem kokkuleppeid, kus otsustus ja vastutus on käsikäes. Ehk kui ma vastutan millegi eest, siis on mul ka suurem otsustusõigus. Näiteks pidin mina vastutama sündmuse kultuurilise poole eest ja kuigi minu esimene valik ei olnud leida sündmusele eelarveliselt odavamalt lahendust, siis tellija poolt tuli kindel soov hoida selle pealt kulusid väiksemana, seega tuli esialgse kallima esineja kokkuleppe asemele leida vähem kulukam variant. Sellega tundsin, et ma vastutasin millegi eest, mille otsused ei olnud lõplikult minu teha.

Kogu minu õpingute ja käesoleva lõputöö vältel jõudsin enda jaoks olulise arusaamani, et projektijuhtimisel on erinevates valdkondades küll sarnane olemus, kuid kultuurikorralduse juures ja ka praeguse konverentsi juures jääb silma, et projekti juhtimise teeb keeruliseks erinevad arvamused ja mõtted, mida ka lahkelt jagatakse. Kuna korraldamine on miski, millega paljud on kokku puutunud, kuid tegelik olemus võib olla teadmata, siis tekib tunne, et kõik tahavad enda teadmisi korraldusest jagada. See tekitab kultuuris projektijuhile lisakeerukuse pikkade arutelude ja kõigi arvamuse kuulamisega, kuigi näiteks ehituses on käsuliin selgem ja diskussioone vähem. Seejuures tunnen, et ehituse juures on nii loominguine kui ka materiaalne tulem rohkem proportsioonis.

Kuigi õppimiskohti oli ja muret oli ka, siis tegelikult läks sündmus hästi. Kõige suurem eesmärk, avalikult mäluhaigustest rääkimine ja koostöö parendamine, sai täidetud, rahvast oli, esinejad olid rahul enda tulekuga ja vahetasime edasisi mõtteid ka tulevikus sarnase rahvusvahelise sündmuse korraldamiseks pealinnas. Kuigi edaspidi mõtlen ilmselt rohkem tingimused läbi, siis korraldaksin teinekordki sellist sündmust ja olen tänulik, et mulle see võimalus anti. Mul on hea meel, et minu kogemuste pagasisse lisandus koverentsikorraldus ja isegi, kui sündmuse temaatika oli meditsiini valdkonnas, siis tõi Mälukliiniku juht Eleri Luhamets välja mõtte kultuurist: „Kultuur on see, mis teeb inimeseksolemise eriliseks ja kõige kõrgem kultuuri osa on hoolitseda üksteise ja ühiskonna nõrgemate liikmete eest.“

Kokkuvõte

Käesolev kultuurikorralduse eriala loov-praktiline lõputöö andis ülevaate 5.detsembril Viljandis Sakala Keskuses toimunud konverentsist „Kaasteelised mälu teekonnal“.

Konverentsi korraldasid Viljandi Haigla Mälukliiniku ja Dementsuse Kompetentsikeskus koostööna Viljandi Haigla Mälukliiniku esimese aastapäeva puhul.

Kuue tunnine konverents keskendus mäluhaiguste, selle diagnostika ja toetusõrgustiku temaatikale, et suurendada inimeste teadlikkust mäluhaiguste märkamisest ja diagnostikast toetusõrgustiku loomiseni. Sündmuse meeolelu hoidsid üleval sirutuspausid koos klaveri improvisatsiooniga. Sündmus oli tasuta ja avatud kõigile huvilistele. Eraldi sihtgrupina saab välja tuua teemast huvi tundvad linnakodanikest pensionärid ja Viljandimaa ametnikud, nt Viljandimaa perearstid, politseinikud, sotsiaaltöötajad, hooldajad jt.

Mina ürituse projektjuhina, hoolitsesin konverentsi toimumise eest. Minu ülesanneteks oli rentida ruumid, hankida toitlustus, jälgida eelarvet, leida toetajaid, jälgida ajakava jpm. Konverents oli edukas, kõik osavõtjad olid pealtnäha rahulolevad ja kogu kohapealne korraldus sujus. Sündmusele registreerusid üle 150 inimese, kellest üle pooled olid sündmusel ka kohal. Sündmusest tehti salvestus, mida oli kõigil soovijatel võimalik vaadata.

Kasutatud allikad

- Alas, R. (2008). *Juhtimise alused. Viies, täiendatud trükk*. Kirjastus Külim.
- Eesti Autorite Ühing. (2024). *Teose Kasutajale*. <https://eau.org/teose-kasutajale/lepinguliigid/kultuurimajad-ja-kohalikud-omavalitsused/> (15.05.2024).
- Luhamets, E. (personaalne suhtlus, e-kiri, 7. november, 2023)
- Müristaja, H ja Tarmula, K. (2011). *Sündmus- ja koosolekukorraldus*. Kirjastus Argo.
- Perens, A. 2001. *Projektijuhtimine*. Tallinn.
- Sakala Keskuse arengukava 2021-2025. (2021).
<http://volikogu.viljandi.ee/XVI%20koosseis/komisjonid/hariduskomisjon/2021/veebru-ar/arengukavad/Sakala%20keskuse%20arengukava%202021-2015.pdf> (15.05.2024).
- SAKALA KESKUSE põhimäärus. (2021). RT IV, 07.09.2012, 1.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/428122013020?leiaKehtiv>
- Siilbek, M. (2014). *Tee nii. Projektijuhtimise konspekt*. Tallinn. ERE koolitused ja konsultatsioonid.
- Suurmägi, M. (2022). Viljandi haigla sai Eesti esimese mälukskliiniku. *Sakala*.
<https://sakala.postimees.ee/7664143/viljandi-haigla-sai-estis-esimese-malukliiniku>

Lisa 1. Konverentsi tänukiri

Viljandi Haigla
MÄLUKLIINIK

TÄNUKIRI

VILJANDI HAIGLA MÄLUNKLIINIK
TÄNAB SIND

Eleri Luhamets

panustamast enda teadmistega Viljandi
haigla mälukliiniku esimese aastapäeva
konverentsi “Kaasteelised
mäluteekonnal” toimumisse 5.
detsembril 2023

Lisa 2. Konverents „Kaasteelised mälu teekonnal“ eelarve

Mälukliinik 1 konverents 5.detsember 2023 eelarve

KULU LIIK	KOGUS	ÜHIK	HIND
Toimumiskoht			
Sakala keskuse rent	1	kmpl	520.00
Toitlustus			
tervituskohv, lõuna ja kohvipaus 150le	1	kmpl	1,703.00
esinejate veepudelid	1	kmpl	10.00
Tehnilised lahendused			
helitehniline teenindamine	1	kmpl	75.00
live salvestus	1	kmpl	948.00
turundus ja kommunikatsioon			
plakatid, kava	1	kmpl	50.00
bännerid	1	kmpl	150.00
Kõidetud koolitusmaterjalid	1	kmpl	450.00
Töötasud			
Esinejad	20	tk	0.00
pianist	1	tk	203.97
Projektijuht	1	tk	967.46
Muud kulud ja teenused			
Tänumeened	1	kmpl	300.00
transport ja kulumaterjalid	1	kmpl	100.00
Summa kokku (EUR):			5,477.43
TULU LIIK			
Nutrimedical			100.00
Repforce			600.00
Viljandi haigla			3000.00
Viljandi linn			500.00
Dementsuse Kompetentsikeskus			780.00
Viljandi vald			500.00
Summa kokku (EUR):			5480.00
TULUD-KULUD			2.57

Lisa 3. Lihtlitsents

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Tarmo Salu

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose konverents „Kaasteelised mäluteekonnal“, mille juhendaja on Andres Rõigas, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Tarmo Salu

20.05.2024